

"Âdeta bayram namazlarında âlem-i İslâm'ın zikir ve tesbihiyle zemin zelzele-i kübraya mazhar olup, aktar u etrafıyla Allahu ekber deyip, kıblesi olan Kâbe-i Mükerrerme'nin samimi kalbiyle niyet edip, Mekke ağzıyla,.. " teşbihlerle birlikte izahı?

Kurban Bayramı aynı zamanda hac mevsimidir ve dünyanın her bir tarafından gelen milyonlarca hacı Kâbe'de tavaf edip Arafat'ta duaya duruyorlar.

Kâbe bayramın birinci günü âdeta bütün Müslümanları temsilen müthiş bir harmoniye sahne oluyor. Yani **Mekke, Kâbe ve Arafat** Kurban Bayramı'nda Müslümanların ortak sesi, ortak akli, ortak kalbi durumuna geliyor. Hacca gelemeyen diğer Müslümanlar da teşrik tekbirleri ile bu merkeze çevre ve çeper oluyorlar.

Semadan büyük bir gözle bakan birisi için dünya mescit, Mekke minber, Kâbe mihrap hacılar ön safta diğer Müslümanlar ise çevre saftalar gibi görünüyor. Hep bir ağızla Allah'ı tekbir ve tezkir ediyorlar.

Cebel-i Arefe'nin dile benzetilmesinin sebebi, o mübarek mekanın dua mekanı olmasından dolayıdır. **Malum Arafat'ta vakfeye durup dua etmek farzdır.** Duaların geri çevrilmeyeceği kudsi bir mekan, özel bir zaman dilimidir Arafat'ta vakfeye durmak.

Kâbe'nin kalbe benzetilmesi ise merkezi olmasına kinayedir. Nasıl beden içinde kalp merkezi bir öneme sahip ise, ibadet aleminin merkezi de Kâbe'dir...